

ZEN OG KUNSTEN AT VINDE I LOTTO

Holme-Olstrup digte

Bertolt Brecht satte med sine "Svendborger Gedichte" Sydfyns hovedstad på det litterære verdenskort. Flemming "Lunte" Jensen sørgede for at bindestregsbyen Holme-Olstrup blev brændt ind i danskernes hjernebark. Hvor disse giganter har trådt uden at falde igennem, tør jeg også gå.

Den fængende titel lover rigdom og visdom, undertitlen signalerer forsoren bondehumor og et sludrevornt forord får læseren til at læse videre; sådan kan man passende promovere sit produkt i denne selvspejlingens tid. Skribenter siger sjældent, at det er det de gør med titler og forord. Måske er der noget ved forfattervæsenet jeg ikke helt har forstået. Men jeg har jo heller ikke gået på forfatterskole.

Jeg vil foreslå at vi to laver en aftale - De betaler ingenting for disse ord og jeg lover ikke at holde Dem fanget med mit ordtrylleri længere end De selv vil? Desuden har vi fået vore fælles ord for ingenting af Vor Mor. Hvem kan vurdere tab og gevinst i den handel? I hvert fald ikke finansministeren.

Hvorvidt visdom findes kan man tvivle om. Måske er tvivl visdom. At ville opnå sikker viden og oplysning er vel omtrent lige så tåbeligt, som at *ville* rammes af lynet - jeget, samfundets agent i kroppen, kan ikke tvinge sig selv til at vige pladsen for indsigt i tomheden og altings relativitet. Alligevel er oplysning mulig. Tror jeg nok. Det er også muligt at ville vinde i lotto. Men Guds hjælp og lidt håndkraft er bedre.

Jeg kan ikke lide bøger, der forklarer for meget. En bog skal være et spejl, hvori man uforstyrret kan iagttage andre og sig selv. Alligevel må jeg hellere fortælle, at den her samling tekster - så har jeg ikke sagt for meget - også har til hensigt, tid efter anden, at beskrive en bliven-til menneske. Man skal skrive sine erindringer, mens man kan finde dem. Nogle gamle sager virker nok patetiske, men som erindringsspor skal de med.

Jeg er vokset op på et gartneri i udkanten af en provinsby i Danmark. Gartnere tager sig af grøntsager, blomster og andre detaljer; bønder arbejder med kornmarker og roekampagner. Romanforfattere slider sig til store afgrøder. Digtere plukker blomster ved vejkanten. Den jord som fødte mig var dyrket i 5000 år. Nu er den depot for hvad Eufemistisk Ordbog betegner som "entreprenørmuld" - ler og sten fra udgravninger, ingen gider eje.

Min far fandt engang en fint slebet stenøkse fra bondestenalder. En eftermiddag kom jeg hjem fra skole og så øksen ligge på spisebordet. På en seddel ved siden af stod: "Hilsen fra stenaldermanden". Ingen tvivl om at han var glad. Han havde også fundet en romersk sølv-denar og forskellige mønter fra 1700 og 1800-tallet.

Hvis De finder en linje, som vækker et fiber i Deres hjerte, er det nok.

Holme-Olstrup i juli 2006

VIRKE-LIGHEDEN OG ENTROPIEN

Tiger, tiger, du rådner i nattens skove, berøvet din lysende pels.¹ En ligeglad måne forsølver containere med japanske playstations og lyssværd i Bahraíns containerhavn. Nye riddere venter på dagens heltegerninger i Budapest, Hamborg og Tveje Merløse. En ny dagnings drømmedyr på rejse i søvnskyggens dal. Kondensstriber på morgenhimmel. Spermatozoer mod solens røde æg. Hvilket barn vil fødes?

LIVETS CYKELTUR

Et helt liv kunne jeg cykle ad Danmarks skovstier
Under bøgekatedralernes hvælvinger
Gennem pløre og snegle
Mig over små digtes broer
Med sommervind i håret
Gennem marker hvor svingelgræs
Får egerenes harper til at synge
Om evighedens solnedgang.

24-07-04²

OM DET ENESTÅENDE

Digt om en måne
I første kvarter på
Støvet himmel
Solrig eftermiddag
Ligner bleg sky trykket
Ud med kageform

Digt om tyk pige i
Sort joggingsæt
Med lakridssnører
I ørene løber
For livet over græs

Digt om naboen
Taler bag hækken
Siger det han siger
Som han siger

Digt om alle digtes
Umulighed og digt igennem så det

¹ <http://kortlink.dk/kalliope/2v53>

² Datoerne angiver som regel tekstens ”anslagstidspunkt”. Alle teksterne er senere redigeret/beskåret/forlænget/omdøbt/æltet/hævet og bagt.

Bliver muligt at sige noget er
Mere end vi kan sige digt

03-07-06

ALTING FISER RUNDT I INGENTING

Hvordan bliver der plads til tingene i rummet?

Jorden drejer stadig mod øst
Mit hus flytter sig flere hundrede meter i sekundet
Falder hele tiden ind i det urørlige intet
Hvis det var, ville vi kunne mærke det
Hvis det ikke var, ville der ikke være plads til at spørge
Om hvad vi vil sige at ting er
Her men ikke her, for alting bevæges
Du er, men ikke der hvor du var da du læste
Første ord i denne sætning

Universet udvider sig
Gaden bliver større
Gåden ligeså

31-12-99

EFEMERIDESANG

I den stille aften gik jeg ud
For at trække luft og klunse
Brugte ting og minder
Og se efter stjernesud

Gadelamperne var slukkede
Mælkevejens dyb lå åbent
Andromedas flagermuslygte³
Og den kære Karlsvogn

Lommelygten sendte en hilsen
Mod himlen og jeg drømte som
Femogtredive år borte om det lys
Jeg sendte mod en mørkere himmel⁴

13-8-02

³ http://en.wikipedia.org/wiki/Andromeda_Galaxy

⁴ http://hjem.get2net.dk/aldrich/Lysforureningsoverlay_til_GoogleEarth.htm <http://kortlink.dk/keyhole/2v5y>

VEJBREDEN ⁵

Jeg lovede min ven vejbreden på Østre Ringvej
At skrive om livet på kanten af asfaltkanalen
Som leder trafikken rundt om byen
Hvor hun med hvide sprøde rødder
Drikker vand og klippestøv stående
Mellem grå kantsten i uklart solskin
Folder lancetformede blade ud
Fordybet i stille vækst
I ozon, kulilte og kvælstof
En meter fra døden på hjul
Som farer forbi i rustning af
Jern, gummi, glas og plastic
En grøn fuldendt form
En verden af saftfloder
Og umådelige afstande
Fra rod til blomsterstilk
En planteengel
I bøn til sig selv
I det intet som
Ikke er helvede
Men vejen
Og livet ⁶

16-8-02

GRÆSSET I STUDIESTRÆDE

Intet mere tappert end
Græs mellem brosten, kort og grønt
I Studiestræde eller et sted på Strøget
Går en million skosåler over
Byens hemmeligste have
Sten, cement og asfalt lægger låg på
Beskytter stedvis byens usåede ukrudt
Gemmer sig i fortovets åbninger
Mellem fliser og støbejernslåg
Græsset gror mellem byens smuldrende fjelde
Alle gamle bjerge grønnes en dag

16-06-98

⁵ [http://da.wikipedia.org/wiki/Vejbred-familien_\(Plantaginaceae\)](http://da.wikipedia.org/wiki/Vejbred-familien_(Plantaginaceae))

⁶

- Med lån fra Federico Garcia Lorcas "New York" 1930

ANSLAG MOD VIRKELIGHEDEN

Stod sommeren 2004 under træer i Skibsted krat i Sønderjylland og så troperegn mellem bøgestammer skylle nye dybe furer i skovstier. Regnkløfter en miniature. Et syn der gik til hjertet. Sidder i august under tegl og hører regn-tegn styrte ned i haven med hundrede kilometer i timen. Og tordenen slår mod mine trommehinder. Hvad kaos er: Nyt vejrmønster, nyt helvedes orden.⁷

A. And står et øjeblik i den tomme luft over afgrunden og fornemmer ligesom der mangler noget som civilisationen har ophævet tyngdeloven i et suspense af uvis varighed nede med væksten og borte med blæsten.⁸

13-08-04

GRATIS FROKOST FINDES IKKE

I en verden der lever af at æde sig selv til frokost
Så jeg som dreng siddende i muldduftende luft efter regn
På kanten af en mistbænk - ordet forsvandt ind i et digt -
I mine forældres gartneri i en af væde halvt opløst artikel
Fra Ekstra Bladet om en eller anden fysisk eller
Astronomisk opdagelse for første gang ordet "Entropi"⁹

Nu bruger man ikke længere den slags ord i Ekstra Bladet

Og da jeg i nat fandt den bærbare frem for at skrive dette
Læste jeg tilfældigt, men nødvendigt for digtet
På en papkasse navnet "Miguel Garcia Sanchez et Hijos"
Hr. gartner Garcia og sønner sender agurker på rejse til
Det ubekymrede Danmark ad to tusind kilometer
Autostrada triller vand i grønne stænger til supermarkeder
Hvor vi går rundt og selv betjener
De der hastigt har vænnet sig til to årstider: regntid og tørketid
Mens Spanien tørrer ud og Europa belægges
Med slidte ord og afslidte slidbaner
Vindtid, vargtid, spisetid, agurketid

Ned ad overfloden sejler vi
På skibet Naglfar kan intet røre os¹⁰

26-11-05

⁷ http://www.positivenyheder.dk/nogl_tal_14.htm

⁸ Hilsen til Per Højholt. Se fx "Supermules country song" <http://herlov.dk/hojholt.htm>

⁹ <http://da.wikipedia.org/wiki/Entropi>

¹⁰ Lån fra Vølvens Spådom. <http://www.kalliope.org/digt.pl?longdid=larsent2002043001>

EFTERSLÆT

Af intet kom jeg til intet skal jeg blive
Rødstammede fyrretræer vil når kranspulsårer stopper til
Ikke længere blive set af dette sind i nedgående gylden sol
På små sommeraftenture med velbehageligt
Bankende hjerte og filosofisk sind på toppen af Åsen
Over evigt skiftende og altid ens hjemby
Som ligger og stinker smukt under himlens containerlåg

I efterslættens tid samler vi os sammen endnu en gang
Søger ud holder fast giver slip får de sidste dråber med
Snubler ikke længere over legetøj i de tomme lejlighedsreder
Møder os selv lidt mere sværvommede i spejlet
Søger ud finder nye spørgsmål

13-06-04

ARTEMISIA ¹¹

Grå bynker langs perronen i Eskilstrup netop ikke en række tiggemunke med
Udstrakte hænder helt andre liv vejende i vinden i solen i bevægelsen vel ikke
Ligeglade men udenfor al fortolkning alligevel indenfor her i menneskerummet

Grå bynke med frø mine hænder vil kende deres nulrede ruhed til de dør som små
levende saftsugere under forvandling

Luften er lun i oktober et vejr det ikke har været de sidste tusind år
Træerne taber deres blade af gammel vane og den velkendte pludselige skarphed i
September som når man kommer hjem fra Rom med en for tynd skjorte afløses af
Uendelig overfadning mellem årstider som eksisterer på skærmen

11-10-05

JUGGERNAUT

Millioner tons metal glas og gummi i perfekt koordineret bevægelse
Ad motorveje landingsbaner transportbånd rulletrapper for Herren hvis
Præstinde i radiostudiet lyser velsignelsen over os:
"Morgentrafikken har forløbet glat og uden problemer - i løbet af
Formiddagen kan vi vente opklaring i de østlige egne
Dog er der på motorvejen ved Korsør ved at dannes en kø på grund af
Uheld men politiet er på vej med skilte så bilerne kan ledes videre"

Vor æteriske vejleder fortæller at vi kan forstå alt

¹¹ <http://da.wikipedia.org/wiki/Bynke>

Kører som det skal ingen grund til bekymring
Mens jeg sidder i taxa som med slaskende
Vinduesviskere ræser med 140 i timen ad regnvåd asfaltbane
Sår i landskabet træer bakker køer huse kirker i stadig skiftende
Former kæmpestore lastbiler i oksekærrefart i inderste spor
Som indiske tempelvogne trukket til Krishnas ære gennem byerne
Juggernaut "som de troende i religiøst vanvid kaster sig under" ¹²

Hengivne og fromme danske farttilbedere ligger knust under
Mandshøje hjul fra Trelleborg Pirelli Michelin Firestone Goodyear
Sjæle flakser rådvilde rundt over uheldsstedet mens vinkelslibere med korte byger af
Orange gnister skærer lig løs fra krøllet metal blod spules bort og vi efterladte lader
Tingene ske mens ung dame i sportsvogn slår et mistænkeligt slag over mod vor
Mercedes men retter op igen og Morgentrafikken ruller videre mod sin uundgåelige
afslutning

Hvilket vældigt ord! Morgentrafikken

27-10-05

EFTER BEGRAVELSEN GÅR VI I ALDI

Kapellets mælkede råglasruder giver forårssolen tåget forklaret skær/ kapellets brune
sportshalsloft er løfte om himmelsk tag over hovedet/ familie og venner/ to verdener i
kort kontakt/ med fødder på murstensgulv/ buksebage af forskellig stof kulør renhed på
salmefabrikens snoresæder/ forsøger at ramme orgelets tonehøjde - i østen stiger solen
op og spreder guld på sky/altid pinligt når du går/ tonehøjder Gud vil kende/jeg er snart
en hærde kirkegænger/ ligeglåd synger med falsk eller ej/ hver fugl flipper med sit
næb som Turèll sagde/ grædende kvinder/ alvorlige mænd/ viser respekt for den døde
sig selv hinanden

Kristen præst begraver kollega/ Asa-præst røgelsessælger fotograf/ vor gamle ven
Dennis Andersen/hippie og fortidsforstening/ Næstveds langhårede barfodsindianer/
elskelig og uudholdelig åndsfælle/ som lig i hvid gerbera-pyntet kiste/ indvies til
opstandelsen/ præst holder loyal tale/ han ville godt nok hellere i helvede/
morsommere sted mente han/ men de levende tager ingen chancer/ hvis magien virker
ses vi når den store sol går op/ hvis ikke finder vi måske alligevel ud af/ hvad der foregik
i Næstved Danmark slutningen af det 20. århundrede/ hvorfor han led af stor angst/
men de bange er de modigste/ de sidste bliver de første ¹³

Spørger hvor han skal begraves/ Tveje Merløse/ en dag tænder jeg en røgelsespind på
din grav/ det mindste jeg kan gøre/men det er fornødent/ formålsløst formålsbestemt
vil røgen sprede din sjæls indiske drøm over buksbom taks og tuja/ bede for din sjæl
som intet kan skade/ gid du må nå hvor du vil

¹² <http://en.wikipedia.org/wiki/Juggernaut>

¹³ <http://kortlink.dk/sondagsavisen/2ukc>

Ser udenfor i tidlig forårssol/gennem saftspændte træer Rønnebæk hvide kirke/ følget spredes/ næste følge forsamles/ anden socialklasse med gelé i håret og lange sorte frakker/ præsten vil tjene også dem/ kirkeskat er borgernes bompunge til himmelvejen/ statens frelseforsikring/ efter begravelsen går vi i Aldi

Marts 2003

VINTEROPHØR

Da børnene var helt små
Og stadig legede med byggeklodser
I det lille rækkehus på morænebakken
Begyndte det at holde op med at være vinter

Lange måneder med gråvej
Så vi hver aften vejrudsigten
På det lille sort-hvide fjernsyn
De grå cykloner fra Atlanten
Rullede ind over vores lille familie

Og vi sagde ikke noget
Men følte des mere
Og gik ud i køkkenet igen

02-01-00

HVEM ER MENINGEN?

For fanden til hest med de rigtige meninger
De er jo alle rigtige ud fra de liv de har levet
Lad dem se verden som meget mere indviklet
End de kan tro tænke gætte mene anse for synes

Om politisk-økonomiske flygtninge og folk som fusker
Med giftermål for at komme til Danmark
Men ikke undvære den lille lokale tyrker iraker
Holder længe åbent fordi han har et familieforetagende

Lad meningerne bruge resterne af forstanden og se
Forretningen Danmark dræner verden for hjerner
Hvis det kan frelse fortjenesten
Og eventuelt holde liv i et stykke liv

Lad dem med randen af forstanden se
Der ikke ville have været nogen dansk kultur uden
Protestantismen humanismen industrialismen
Marxismen konservatismen liberalismen modernismen

Uden tolerance får de korrekte forkerte rigtige meninger
Ingen Dan Turèll hvis forfædre var franske huguenotter
Ingen Georg Brandes, som var ateistisk jøde
Ingen høj dronning med udenvælts aner og efterkommere
Ingen ottendedels svenskere og 32-dels spaniere som mig

Lad meningerne med kanten af forstanden
Indse etniske danskere føler sig presset ud af deres boliger
Og det er noget lort med ghettoer
Lad dem indse Gud, Kongen, Fædrelandet og Fanden er indvandrere
Lad dem bare i et kort glimt se
Der findes danskere som siden trællenes tid aldrig har været integreret
Og derfor med from foragt vil spærre relativitet og kaos inde i stålbure
Og helst fornægte kaos selvom de ikke siger det
Men i hvert fald holde det ude bag farver og pæle¹⁴

Lad meningerne dog tænke vi sgu skal hjælpe folk der flygter fra død
Men ikke udnyttes af smarte menneskesmuglere og alfonser
Lad dem indse at gode danske mænd indforskriver kvinder fra Polen og Thailand
Som bytter deres køn for et fyldt køleskab tryghed i ægteskabets statsborgerskab¹⁵

Lad alle rigtige eller forkerte meninger indse
At situationen er desperat fordi rigdommen er så ulige fordelt
At helvede står pivåbent i venlige sataniske fabrikker
Og den eneste redning fra kværnen er humanitet tolerance ånd¹⁶

At hensynsløsheden og grådigheden er umådelig
At skønheden og sanseligheden er umålelig
At lykken er sådan noget stille noget
At sorgen er at miste den man har kær

At meningen med livet ikke kan være at spille den rolle
Som giver mulighed for at spille den rolle meninger normalt spiller

Lad meningerne indse de fleste danskere vælter sig i rigdom
De snart bliver nødt til at opgive og
At de må have miljøbelastningen tilbage til 1920-ernes
At mådehold kunne blive det mest brugte ord i ordbogen
At de må kræve det umulige
At mindre velstand er mere liv
At fagforeningerne kræver lønnedgang og færre udestuer
At kapitalisterne ønsker sig minus-vækst i julegave
At de ser kaos stiger op på den østlige himmel
At de ser foruroligende tegn i telefonens display

¹⁴ http://www.ugle.dk/det_haver_saa_nyligen_regnet_2.html

¹⁵ What is a wife and what is a harlot? What is a church and what is a theatre? Are they two and not one? William Blake

¹⁶ That the Jews assumed a right exclusively to the benefits of God will be a lasting witness against them and the same will it be against Christians. William Blake

At det mest beroligende for tiden er bronzealderhøjen med
Vedvarende gult græs viftende i sommervinden

At livet er helligt og modbydeligt og snotdumt og dufter af forårsskov

04-03-00

DIGTET VIRKELIGT

Så mange uskrevne digte i
Hjernens elektronfabrik
Rum skabt af
Dine lænders drømme
Hyldeblomsters
Og hestehalers

Jeg har glemt de fleste digte
Men det gør ingenting
Hele tiden opstår nye
Af månens faser
Morgentågen
Og nattedug

Skarpe tanker giver bedre digte
Tænksomme børn taler klart
Eventyr synger til ro
Dumme børn findes ikke
De spiser verdens
Hjernegrød

Jeg har drømt mange digte
Bag mit cykelstyr
Dette er ét af dem
De fleste blev glemt igen
Som melodistumper
Der kommer Gud véd hvorfra
Formes af læberne, returneres
Fra en husgavl
Glider ind i et tilfældigt øre
Ens eget en kats en sequenser
Og forsvinder i
Hvert evige øjeblik
Også et digt

02-07-97

ON THE EDGE OF TIME

Standing on the edge of time
Does the present ever last?
I sense a guild of mighty crimes
Millstones of the greedy past
Grained all matter & all energy
And what is left for us
Is barely air to sing of immortality?
Again I rage. By my soul! No slavery!
Your eyes my dear, who shine like dew-drops
On a sweet summer-mornings grass
Please see if there's some distant pasture
We could flee to from this grinding noise of brass?
Or, should we stay & stand & fight
While slowly dying - as a burden & a right?

1984

KÆRLIGHEDEN OG FORÅRET

I toppen af et højt træ dybt inde i skoven sidder den blå Titiky-fugl. Når en vandrer en sommeraften går under træerne, hvor solstriberne ligesom danner gyldne tunneller i alt det dunkle, kan det hænde han hører en fuglestemme der lyder som glasklokker, som bliver slået på med en lille sølvhammer. "Åh Herregud hvor er det kønt" tænker vandringsmanden og stopper op et øjeblik, inden hans mål kalder ham videre.

Fuglen er, ligesom vandreren og alt den kan synge om, på rejse gennem evigheden.

ELLEBÆKKENS NAJADE

Lille levende Ellebæk! For underligt vand strømmer glitrende gennem anemoneskov. Elletræerne dyppede for tre tusind år siden fødderne i din strøm og endnu engang kysser to vandrende, talende mennesker hinanden ved din fugtige bred mens elritserne vimser som et fnis over sandbunden. Fra den sorte jord griber snublerødder efter fødder.

Endnu en gang går vi taknemmelige gennem maj med al vor tid i rygsækkene over spæde smørgule, hvide, lilla i vinden nikkende blomsterkroner, solpletet glinsende-grøn skovbund, violfarve til at le over under camouflagede bøgetræer og et rådyr forsvinder i tykningen med en raslen i gamle blade da jeg i min drengedrøm stiger ned fra et væltet træ. Vi må se at komme i kontakt med de indfødte. En pindehytte viser at vi er på rette vej. Åh, en banet sti - civilisation, vi er reddet! Og fortsætter vor undergang sammen, fotograferer en skov i verden. Endelig en ting ikke sat i tale af kulturdesignere, socialberegnerne, forsikringstegnere, sorte og hvide præster, mullaher, super-muftier, bare kom an! Dette er anemonekraft!

Jeg spiser et bøgeblad - du spørger hvorfor? Gammel skik svarer jeg. Det smager bedre end magt. At indtage foråret uden et gran salt. Måske satte jeg en blomst bag dit øre. Vi læser træernes ABE - ask bøg, eg folder sig ud. Sommeren bliver bleg. Du er en dejlig -

De sorte træstubbe fra stormen i 69' kan lyse i efterårsnætter, grønt fosforskær fra bakterier. Min far sagde, at der var Sct. Hansorme i Rådmandshaven. Men det var i 1930-erne. Meget kan være sket siden. Er der? Bortset fra verdenskrig og den nye elendighed, vi kalder velfærdsvækst?

Vi fødtes og flyder mod havet. Nye skyer, ufortalte eventyr bag horisonten.

Maj 2006

TIL LYKKEN

Lykkelig? - når mine kære sover længe søndag formiddag og jeg sidder med computeren på skødet skrivende under blå himmels drivende skyer mens vinden kærtegner mit ansigt og træernes blade

Lykkelig? - som forleden nat jeg ikke kunne sove overtræt efter en lang dag og gik ud i skærsommernatmåneskær - stod længe vendt mod bakkerne i nord støttet til en stav jeg havde fundet og legede skildvagt på en forpost i et landskab for længe siden under tredivårskrigen - derovre er bålene i Wallensteins¹⁷ lejr! - og i den lille sumpede sø som i de seneste år har dannet sig på marken nedenfor bakken bøvsede frøkoret deres ulvetime-jazz og mosekonens tåge drev som røg fra et krater op i den stille stille luft da det blev lysere kørte jeg til min kæreste forbi de sovende vinduer gennem en sky af remonce-creme-duft fra bageren og så hendes leende ansigt mod mig bag ruden

Lykkelig? - når jeg går og trækker græs op af revnerne mellem havegangens fliser

Lykkelig? - når jeg glad tømmer en flaske jeg fik af taknemmelige studenter og ser en udsendelse om Picasso

Lykkelig? - når mine værste anelser forvandles til min bedste viden

Lykkelig? - når jeg spiller min rolle og samtidig sprænger den

Lykkelig? - når jeg får afrimet mit fryseskab

Lykkelig? - når jeg er sulten og kan spise, er søvrig og kan sove.

Lykkelig? - den dag jeg skriver under Vor Frues blå himmelkåbe og gråspurve pusler omkring i hækken med deres tanker om biller og bær mens lærken stiger op drivende orgastisk mellem lysende skyer

22-06-03

¹⁷ <http://da.wikipedia.org/wiki/Wallenstein>

GAMMEL KØGE LANDEVEJ

På turen sydpå fra København fanger min næse dufte fra tyrkiske grønthandlere og
Deep Pan Pizzaer bagt af Olsen, som stammer fra Tølløse og
Byggemarkedernes byggeklodser: tørre tegl, træ og tjære fra Sverige -
På gammel Køge Landevej

Standser ved Prebens bageri og stiller
Mælketørst, gnaver i solen Firenze-bolle
Se, se: kronprinsen skal endelig giftes
Og bruden vil folket elske:
Endnu en velhavende udlænding -

Vinden kommer fra siden, det er nok
Livet ikke er til besvær, kun lidt ondt i halebenet og
Hvidtjørnen blander gammeltantet hengemt, sød duft med
Autogassernes dobbelt døde sod og kulilte som driver
Til verdens ende og tilbage igen -

På grå fortovsfliser små bunker af træernes knopskaller og
Brugte blomster, brune, gule i fuldkomne åbne mønstre
Når lyset brydes gennem skyerne og havernes spinkle løvhang
Ligger Ølseagle stadig lidt til en side
Og endnu kan en grånende dansklærer
Huske Poul Martin Møllers morsomme geografiske
Beskrivelse af Lægdsgården i Ølseagle -

Ingen har skabt et dækkende lydord
For ti tusind gummihjuls slæbende silkerivende susen
Over oliemættet asfalt med toner højere end øret
Kan fatte farer de forbi ukendte og nære
Mennesker vi sover sammen med på Danmarks kridtmadras
Time efter time drivende i metalstrømmens brølende fos -

Engang var den fattige mands bil den frie verdens varemærke
Frihed til livet i bevægelse nu
Giver friheden fartsus på afbetaling til byggemarkedet -

Flere ældre ægtepar har taget cykeltøjet på
Og ser enormt søde ud som de maser sig vej
Mod byen, aftentheen og deres fælles afsked -

Den sidste original som drager Sjælland rundt med sit habengut
På en trillebør har slået lejr tændt bål koger kaffe -

Og jeg tænker på stenalderjægeren duftende af røg fra
Sit fugtige bål slog den hårde flint til stenøkser

Mens vi går med håndholdt elektronik forbundet med
Mikrobølger vibrerer de bløde danske vokaler
Gennem træer, huse, orme, pizzaer og digtere
Skaber ny værdi og nye ord og ny værdi -

Mennesket lever ikke af ord alene
Men af hver krumme brød det blander
Med sin mavesyre -

Mærkeligst af alt: være kød i bilos og blomsterduft i bevægelse
På gammel Køge Landevej et forår for allerede længe siden -

25/5 2002

SKARP SKÆRTORS DAG

Den skærtorsdag da træerne bare *sprang* frem fra skovbrynet
Saftspændte grene og stammers fletnet i den skarpe forårssol
Lod røntgenstråler danse på nedlagte gårdes brunspættede
Bliktage og tilfældige jernbanesignaler grønnedes

I Kyoto ligger kirsebærtræernes blomsterblade som lyserød sne på parkernes stier
I Sevilla stråler appelsintræernes stjerneklunger fra små grønne kloder
I Vordingborg ligger himlen gemt i mirabellernes knopper
I Helsinki bryder birketræerne vinterens issegl

Jeg er en adresse som forårsdigte skriver til

08-04-02

KÆR LIGHED

Du gav mig dit hjerte
Det eneste du havde
Gav mig det en aften
Under de faldende blade

Vi kyssede i køkkendøren
Hvor vi var ene to
Der hvor dit hjerte lever
Vil vi begge bo

2003

REGNTIDS STOLTE FRUE

Regntids drøm om sol over høstmarker
På stille biveje hvor vi gik gennem verden
Vi nåede frem til sommertids børn blev vi ikke
Heller ikke kedelige voksne
Elsker dig også sommer og som
Regntidens stolte frue med vandstøvler

31-12-02

SASA FASAFARS HAVEGANGSSAFARI

I aftenlyset ses myrer som løver travle på flisegangens savanne
Mellem bænkebidere - michelinmands-dyr! - de mærker fugtigheden
Drive ind over de lave bakker - snart vil de første dråber
Forvandle cementødemarken til havens strømmende hav

Vi dykker
I tiden
Tager med
Endnu en dag
Ny chance for

Torden og regn
Orden og tegn
Mursejler skrig
Solsorte sorte
Sangsilhuetter

Toppen af træernes sten-stædighed
Strækker sig skuttende tavst og det
Stille vand stiger og blandes med sol
I nye blade, ny blæst, ny regn, nye tegn

03-06-05

INGENTINGS MEJSE

Mejsen flyver gennem luftens ingenting
Sidder på en bøgegren og pudser næbbet
Venter på sin mage i solskinet -

Mejsen flyver gennem rudens ingenting
Sidder på en bøgegren, gnider næbbet

Venter i solskinnet på sin mage -

Mejsen flyver gennem sindets ingenting
Sidder på en bøgegren, renser næbbet
Venter i solskinnet på sin mage -

Mejsen flyver gennem tasternes ingenting
Sidder på en bøgegren på skærmen
Venter i solskinnet på sin mage -

Nu flyver de mod nye måltider
Nye eventyr, nye mejser

1998

HER ER IKKE HER ET FORÅR

Syd for Storstrømmen springer mirabellerne ud
Bøgehækken åbner sine knopper - før Næstvedtid
Syrenernes blomster vandrer op gennem Europa
Fra Gibraltar over Hamborg til Trondheim
Havets floder løber verden rundt
Jorden drøner rundt om Solen
Tredive kilometer i sekundet
Sproget har sine pilgrimsruter

I Japan blomstrer parkernes kirsebærtræer
Malerens øjne kærtegner Provences abrikosgrene
Her har vi syrener en evigheds tid i juni
Strømmer havets floder gennem Danmarks sunde
Og Jorden er ikke alene for vi ved at
Andre pæne planeter rokker og ruller på
Sprogets rastepladser

Og jeg elsker dig her og dog ikke her er et forår hvor
Jeg stod i aprilsolskin med kat på armen
På bittelille havestykke og tænkte om digtene kommer fra
Mig eller solsorten når den snedigt lytter efter regnorme?
Straks dukkede erindring om endnu et forår i ny lejlighed op
Med uventede røde tulipaner brat opvågnede fra vintersøvn
Og husker du hvad vi lavede foran Monets åkander?
Hvert forår er sin egen begyndelse i sprogets have
Tankens strømme løber gennem Danmark

Trækker digte op af jorden, ud af himlen
Kaster opmærksomhed ud i omverdens erindring
Sproget har motorveje rastepladser hovedstrømninger

Foretrækker digte på Sydsjællands små bølgende
Stier generationernes væv fra gård til gård
Skriver gerne et digt om dagen
I sprogets sten, træ eller sne

Og vi forgylles om foråret og her lugter af julegaver og nye BMW-ere
Og Danske Lav & Mosser gror på tage, plankeværker og flisegange
Og jeg husker hvilken fryd det var i solskin at kaste hestemøg på havestykke
Og vide at guleroden ville spise godt i sommerregnen

17-04-05

ANSØGNING NR. 7 TIL INSTITUTIONEN TUSINDFRYD

Jeg lyste under sengen
Ledte efter min forstand
Hvor kan jeg dog have gjort af den
Men fandt billedet som kampmiddel

Humoristisk sans må man have
Når man sender ansøgninger af sted
I dag kom jeg op på nummer syv
Til institutionen Tusindfryd

Større elendighed kønnere navn
En Horror Witz 100 % venneforladt
Her skal de hygge, her skal de gro
Her vil de sidde, her vil de glo

(Tidløs erfaring)

FINSK HAIKU

Fyrretræer solaften
Finnen drikker stille øl
Sparsom skørgårdsstrand
Sten våde spor
Dagens børns leg
Sidested i tidens delta
Øllebøllerne langt herfra
Fred over Helsinki strands
Evigheds birkes midsommerlys

Sommer 2005

LYSET FORENER

Erindringer som skygger af et liv
Drev forbi i lystågen fra et fjernsyn
På en klode som gerne ville være Venus
Men som blev Mars længere ude i ingenting
Syder Universet af liv og vi har fætre og kusiner
Kæmper svære kampe og liv forsvinder ind i mapper
Glemmes af verdens lys over højsletterne i solrige Jylland er
Himlen større og vi lugter fiskeriets ende Thyborøns fiskemølsfabrik
Cheminovas mere diskrete fordeling af giftene bag Thylands Bronzealderhøje
Lyser midsummerhimlen som troldeguld horisonten rundt over Bovbjerg strands drøn fra
Fjerne storme Orkney Shetland Hebriderne taler trofast i sproget musik og bølger over
Havet tænkt en helt åben Jordbærdag i Universet i min kusines hus lidt syd for Harboør
Hvor Verden stadig er venlig som hendes ansigt på et foto hvor hun står ved min
Barnevogn på gårdsplads under birketræets skygge som sommerformiddags første digt

16-07-06

ØNSKEDIGTE

Digte jeg gerne ville skrive:

Om den gamle frimærkehandler som sidder på trappen foran sin forretning og drømmer om at lade en kantsten fortælle gadens historie

Om betonbunkeren der hviler glemt under sin jordvold med roser

Om de nye stemninger vi får ved årstidernes ændring

Om hajer og delfiner i Karrebæksminde

Om poesiers blå hvide gule røde blomst på terrassen

Om at tage dig kærligt på dine siddemusklér

Om at skrive sig gennem postmodernismen til den relativt relative modernisme

Om de oversete øjeblikke hvor vi vælger vore liv

Om hvordan Mikkel som toårig faldt i vandet i Bisserup og talte sig ud af forskrækkelsen ved at fortælle om hvad han havde set under vandet

Om Tim der satte alarmer i gang på en Metrostation i Paris

Om det dybt underlige i at gå på to ben uden pels og hale men med svømmehud mellem fingrene og et subkutant fedtlag ligesom sæler

Om at svømme i mulighedsbetingelsernes oplevelsesocean

Om livet som det organiserede klamphuggeris kunst

Om stormene som kommer og freden

10-07-06

TØRK OG TREGTREDIVE GRADER

Sproget siger på den tørre gade
De lover det bliver regnvej i morgen
De lovede det bliver regnvej i morgen
De lovede det ville blive regnvej i morgen
De har lovet det bliver regnvej i morgen
De ville love det bliver regnvej i morgen
De havde lovet det bliver regnvej i morgen
I morgen bliver det regnvej, har de lovet

De må hellere se at få gjort noget ved det

Sproget på skærmen siger
Da det blev født begyndte det
På en klode omgivet af tegn
At sidde og skrive om regn
Til de tørstende fugle og marker og
Glad gennem sin vandkande hilse
Den hjemvendte kæreste

I bogen siger Sproget:
”Tjenerne sendes efter vand af deres herre,
De kommer til brønden,
Men finder intet vand
De vender hjem med tomme krukker”¹⁸

I haven taler Sproget
Om tordenen som trækker op fra Jadebugten
Og energien i de spændte atomers
Fascisme i koteletfabrikkernes varme metal og
Elskoven og anerkendelsen eller foragten
I byernes stemmers uendelige spil i
Cafeens sprogfabrik

¹⁸ Jeremias 14.3

I badet bagefter taler sproget
Om hvor godt regn er
Tegn på virkeligheden

20 - 07- 06

ERINDRINGERNE

*Engang gik han frygtsom på den ujævne sti/ Det retfærdige menneske holder sin kurs
gennem dødens dal/ Roser plantes hvor torne gror/ Og på den øde hede synger
honningbierne.¹⁹*

1

Købmand Krejberg var altid klædt i hvid kittel, når han stod i sin lille kælderbutik i det røde murstenshus på en sidevej i Ny Holsted-kvarteret i Næstved.

Butikken var lille, næppe mere end 20m², og tæt pakket med disk og varer. Man hev skydedøren med glasvinduet til side, en klokke ringede, og dér kom han humpende ind fra sit baglokale, som man aldrig kom ud i. Varerne stod på hylder fra gulv til loft, og ned fra loftet hang uroer og skilte som reklamerede for kaffe og vaskepulver. Denne mand og hans forretning var et rent gennemsnit af 50-ernes og 60-ernes købmandsbutik og så anonym som man kan tænke sig, og den eneste grund til, at den nu skimtes i det fjerne er, at jeg for tiden ofte kører forbi en Krejbergsgade i Nyk.F, og derfor kommer til at tænke på vores gamle købmand. Han havde stift ben, og kørte på en speciel cykel, hvor der var et ekstra led på pedalarmen, så han godt kunne træde lidt til med ankelledet.

Mor handlede hos Krejberg, og senere hos efterfølgeren, Ruth, og ikke hos de andre købmænd i området, f.eks. Juhl-Jørgensen, eller købmanden på Fensmarksvej. Men selvfølgelig handlede hun, som alle andre, mere og mere i de billigere supermarkeder i Næstved centrum. Ruth på Ny Holstedvej var vel én af de sidste rigtige små købmænd i Næstved og lukkede ikke på grund af Bilkas ankomst, men fordi hendes mand ikke kunne hjælpe hende, uden at blive trukket i sin efterløn - eller hvordan det nu var...

Det er underligt med den slags institutioner, som en købmand kan være i et barns bevidsthed; de besidder - ligesom alt andet i øvrigt - hvad man med et buddhistisk udtryk kunne kalde "sådanhed". De er, og har altid været, og man spekulerer ikke over, om de forbliver. Fem cementtrin ned, døren til side, et akavet skrat fra en klokke.

¹⁹ William Blake: The marriage of Heaven and Hell/ The Argument ca. 1790.

Duft af kaffe og kolonialvarer. Jeg skubber bast-indkøbstasken op på disken, og mens købmanden tager varer ned og småsnakker, kigger jeg på hans udstilling af slik; lakridsstænger og slikkepinde oven på glasdisken, og de finere chokolader nedenunder. Jeg kunne vældig godt lide nogle stærke lakridsstænger, som var helt firkantede, glatte på de tre sider, og ru på den sidste, så man kunne slibe den mod tænderne.

Der var engang hvor en af de andre gartnere i kvarteret, Larsen hed han og han røg en masse Cecil og det var nok også det han døde af, stod og snakkede med købmanden, og jeg ventede, og ventede. Til sidst trådte jeg, som vel var en 6-7 år frem, og spurgte om det ikke snart blev min tur. Det blev de umådelig sure over, og købmanden ringede til min mor, og fortalte hende, hvilken uartig søn hun havde - så fik jeg også skældud, da jeg kom hjem...

Min mor blandede Richs i kaffen, og jeg samlede, som vel stort set alle andre danske drenge og piger, opvoksede i den billedfattige tid omkring 1960, på Richsbilleder, og har stadig nogle af de albums, som jeg "selv" har samlet. Særlig albummet med billeder fra danske historiske steder var godt. Efterhånden har jeg set de fleste.²⁰

07-04-98

2

DINOSAURENS MORGENSANG

I aftes kom jeg hjem fra spilleaften til min stille lejlighed. Katten tog som altid imod mig med et misseknurr mens jeg stillede guitaren og forstærkeren på plads. Jeg tændte loddekolben, og gik i gang med at lave nogle smykker, men det ville ikke rigtig glide - var nok for træt, og for overvældet af Bob Dylans seneste - og måske sidste - musik. Så jeg lod smykkerne være, og lukkede op for fjernsynet, kiggede en tid på de flimrende billeder af verdens mangfoldighed. Fra det kongelige teater, til kommunale bordeller i Westphalen. Spiste en masse pistacie-nødder, og lå længe i halvdrømmenes billedstrømme, hoppede mellem disse selvproducerede mentale shows, der kommer fra - Gud véd hvor - til hvem ved hvor? Engang blev jeg undfanget i vand, levede en tid som fisk og padde, og blev skubbet op på land. Eller måske rettere: født i vand, død som foster, og genfødt som spæd.

Jeg sov - kan man sige at jeg sover, når jeg ikke er til stede? Hvem er det så, der sover, og hvor er man henne, når man sover? I Drømmeland kanhænde? Strejftog i mystiske landskaber, lange og uklare ekspeditioner, med indslag fra dagen i går. Det har regnet hele formiddagen, og det er så tissehyggeligt at vågne op en gang imellem, sidde og ryge en halv pibe tobak, mens man kigger ud på dråberne, skutter sig, og kryber under dynen igen, mens man prøver at skubbe den cement-tunge kat i fodenden til side, uden at fornærme den for dybt. Dyr tilgiver i øvrigt hurtigt og selv en seriel lystmorder som vores lille Findus er blidere end en gammel buddistmunk, når man kommer til at gå over dens grænser.²¹

²⁰ <http://www.richs-album.dk/>

²¹ <http://www.sf-film.dk/pogf2/>

Jeg vågnede endeligt omkring kl. 12, kiggede ud i regnvejret på vores lille haves dinosaur, som er lavet af et barnevognsstel og en brødkasse og begyndte at spekulere på, om jeg skulle skrive et digt, noget i retning af dette her:

Det drypper fra dinosaurens hage
Den savner nok en mage
For selvom han er rovdyr
Så er han dog en flink fyr
Og passer på vores have
Både når himlen er blå og grå
Og når pengene er alt for små
Derfor må han ha' sig en kone
Men hun må ikke koste en krone

19-01-98

3

TIL REALKLASSENS 25-ÅRS JUBILÆUM

Kære klassekammerater:

I erindringens spejl tager meget sig anderledes ud, end da det blev oplevet. Fortiden spejles i nutiden. Man kan huske, hvordan verden oplevedes for 25 år siden, men er billedet inden i skallen alligevel ikke et skønmaleri - eller det modsatte? Alligevel er jeg sikker på, jeg skylder jer stor tak. Efter en lortet 8.klasse på Ny Holsted skole, var det livgivende igen at komme blandt folk, der behandlede hinanden ordentligt. At blive accepteret er at blive menneske. Naturligvis var jeg ulykkelig, det hører sig ungdommen til - men der er fanden til forskel på at være det i godt eller dårligt selskab! Så jeg pudser af og til minderne om vores Østrigs-tur af, soler mig i erindringen om små hyggelige kanoture i et par mellemtimer og tænker taknemmeligt på, at Olesen viste sig at være så klog, at han lod mig sidde og læse gode bøger i matematiktimerne hele 3.real... Derfor tvinger jeg heller ikke mine elever til at følge med i min undervisning. De ved, der engang bliver afregnet for udvist indsats, og hvis de bare skriver deres stile, må de for min skyld gerne hænge hjernen i garderoben, når de møder frem. - Nå ja, jeg tjener for øjeblikket til brød og skuespil ved at optræde som dansklærer på et gymnasium, og er efterhånden kommet så vidt i min borgerliggørelse, at jeg godt kunne tænke mig en tidsubegrænset ansættelse, mestendels for at kunne betale husleje til en kreditforening, i stedet for til et boligselskab. Jeg har overlevet kantinekaffen på RUC, den kolde krigs kollektive mordtrussel, lørdagsunderholdningen i TV (men jeg ser Disney-show om fredagen!), og er med Guds hjælp og en del håndkraft blevet cand. mag i historie og dansk. Jeg har også to dejlige drenge på 10 og 15 år og en kæreste der er ... uh så, ih så, ah så... But: gentlewomen and gentlemen: "The time has gone, the song is over, thought I'd something more to say..." Kærlig hilsen Erik

13-5-98

4

MIDSOMMER 1998

Jeg hentede dig i din lejlighed og vi bar bagagen med til Sct-Hansaften i præstegården og sang danske sange om hvor vi har hjemme hørte Oehlenschäger tale ud af rystende skuespillermund Weyse spillede via noder og elklaver i konfirmandstuen drak kraftig og stimulerende kirkekaffe med æbleskiver til vi sad overfor fremmede folkekristne og det var OK den aften hjem gennem den milde luft op ad Skyttemarksvej bag rekrutter på vej til kassernen efter et pizza-raid forbi Lejerbos bål hvor Mikkel kom os i møde og endnu engang ikke helt forstod at vi ikke ville være der hvor hans mor og papfar er og jeg mærkede da jeg går videre at jeg sårer hans lille hjerte hver gang jeg tager et andet sted hen uden ham bringer jeg hans sorg med mig og den gamle facistdame med den store hund sagde så vi skulle høre det at bare barnet vidste hvem der var faderen men natten var lang og lys og vi elskede elskede.

Næste dag kom Leif og vi kørte til Skåne gennem motorvejsbrøl og bykørsel ventetid ved færgelejet i solglimt fra sundet med udsigt til Ven snak om telemonopoler og der var billig chokolade om bord men smøger er det vanskeligt at købe de er rationerede en venlig mand lånte os en billet så du kunne købe en pakke og sundet er smalt som en flod i Rusland og mere Motorvej mens landet blev svenskere fra følelsen af at køre rundt på Stevns til vildmarksfølelsen vinder frem spredte træhuse røde med hvide kanter store og mere grænseløse haver flere og flere graner.

Vi standsede ved gammel vandmølle og spiste frokost på skråningen vandfaldet gult af jern vi taler om søsyge i busser og hvordan man som eksperiment kunne kaste en bil ud fra det skæve tårn i Pisa for at bevise at man falder med samme hastighed som bilen.

Videre indkøb i supermarkedet efter et sidste forgæves besøg hos den gamle Livsmedel, som lukker efter 47 år "nei vi har stängd" sagde købmandskonen ind i anden butik kuldechock i kølerummet og tunnbrot under lysstofrørerne lang tid bag en bil med trailer der hopper og danser og med titusind træsilhouetter bag os når vi frem til huset med de hvide kanter træder ind i gammellugten fra brændeovn og stilheden der bor her fast et tyst ekko af det intet vi kommer af og vi roder som børn på loftet hos deres mormor gamle aviser frem af bunken fra September 1973 Nixon er endnu ikke gået af og i forstuen en hel hylde Det Bedste fra 50'erne med artikler om kvinders væsen det menneske glemmer jeg aldrig humør i uniform motion for smilebåndet med Franco og Ruslands trussel mod Berlin den belejrede by.

Et Sommerhus er en tidslomme og udenfor bliver det langsomt mørkere mens vi spiser sammenkogte grøntsager ris og må gemme jordbærrene til i morgen for maden smager så godt ved det gamle blå bord efter en lang gåtur ad Leifs helt private og velgjorte stier ind i Blekinge län hvor skoven står majestætisk høj går over grønt mostæppe efter et kig på gamle ruiner og et snaphanskjul drikker vi melankolsk mellanöl og går til ro i brændevarmen.

Her er gammelt menneskeland engang kunne man høre hestevrinsk tyrebrøl hundeglam børneskrål og hanegal fra gård til gård og vognhjulenes jernringe kvasede sig frem af

grusveje mellem små rugmarker men birkene står stadig lyse i midsommernatten og så længe jeg kan huske vil jeg altid blive rørt af birkenes venlige småsuk i vinden her hører også jeg til sølvhimlen bag skovens mørke kroner har jeg altid kendt og myggenes svirren om de bare ben løbeturen med træskoene i hånden mod mor bag køkkenvinduet mens far fløjtende spænder hesten fra ovre i stalden under flagermuslygtens gule skær.

Telefonen virkede ikke så vi kørte til Olufström for at finde en telebutik dér var begyndende byfest markedssælgere og gøglere var ved at sætte boder op balloner og T-shirts med Spicegirls tombola til fordel for det lokale pensionistarbejde Leif gik gennem byen med sin oldgamle grå telefon i favnen til fleres morskab og du fotograferede et display der talte ned til det år 2000 der var 555 dage borte...

Næste dag gik Leif og jeg op i skoven for at arbejde mens du blev tilbage på kvindevis dyrkende det nære vi har altid gået ud og jage bygge jættestuer opdage Amerika og i en åben granskov med spredte solglimt genrejser vi en sten væltet af en tankeløs skovhugger måske gammel vejvisersten måske noget helt andet der har foregået så meget her som man aldrig finder ud af vrikker med lange jernstænger og kiler mindre sten under de stædige firehundrede kilo måske skulle vi have ofret lidt smør til stenvætten men jeg snakker til stenen klapper den opfører sig pænt og undlader at smutte drilsk og kvase en hånd nyder bare at blive kløet rigtig godt efter hundrede år når man slår de mindre sten imod hinanden lugter de af svovl og alting er så enkelt sten mod sten jern mod sten lyde slynget langt ud i skoven muskler mod sten og jern, åndedrættet og samarbejdet er de fælles bevægelser de stadige små aha`er når man ser hvordan sten passer sammen og kan bruges i netop den vinkel.

Du var gået ud mod os men vendte om bange for at fare vild læste Kalle Anka drak kaffe og soledede dig uden solcreme under fuglesang i den tilgroede have.

Vi gik alle tre en lang tur sprang over grøfter og vadede over spinkle træstammebroer igennem muldebærlandet i solnedgangstimen drak vore lyse ansigter sol ved en stille sø efter besøg ved tjæregrubber - i bådformede skrå gruber har de glødet beg ud af grantræerne dengang verden var selvforsynende - et stykke nede i tidens tunnel ser jeg skæggede og tilrøgede mænd i slidte jakker og bulehatte søge sammen om brændevinsflasken og blået mens røgen driver ud i natten og kullene gløder som drageøjne under asken hvor små flammer slikker op fra tid til anden blandt de knasende sorte skæl mens den altdræbende tjære siver ned i svalekarret for at blive købt af bønderfolk til deres hønsehuse spåntage og både.

Næste dag tidligt vækkede en myrehær i sengen mig og jeg søgte op på loftet på kold madras mens regnen trak sine lodrette striber blandt træerne og lange kringledede drømme drømtes bag mit ansigts rynker.

Vi ryddede op støvsugede og kørte efter at have talt Leif fra ideen om endnu en gåtur i skoven til Kristianstad ad lange grusveje, forbi Ilmen som er en sø og minder om en gammel glemt gud du min kære kage-afficionado fik øje på en bager og vi stoppede derinde græd en lille dreng gudsjammerligt mens hans mor kom klisterbånd om en stor pakke og endnu mere da den rare Leif smilede til ham, her var større trøst end vor

nødvendig med kager i lasten kørtes den gamle fæstningsby i møde og op ad jorden dukkede dens tage vandtårne og tinder så hurtigt som vi kørte.

Vi sad på en bænk udenfor den hellige trefoldigheds kirke og spiste jordbær stillige svenskere gik forbi os med svenske tanker under håret kirken røde murværk med de hvide kalkstensbånd indrammet af knudrede lindetræer jernstænger holdt sammen på murkronen kardemommekagerne var også fine inde i kirken var en gren sat så man kunne hænge et budskab til Gud eller blot sine ord jeg skrev "Chr. 4 var fed" på en lille lyserød seddel kirken var pragtfuld med de slanke granitsøjler der bar det stjerneribbede loft høje vinduer gav lys til albertavlens alabastsøjler og marmorskulpturer er et perfekt teater til iscenesættelsen af skuespillet om frelseren & co. ²²

Gik en lille tur i den gamle fæstnings snorlige gader forbi cafeer og butikker med "rea"-skilte den danske ambassade var en Steff-Houlberg pølsevogn tissede efter tur på dametoilettet som kostede to kroner og vejede os på stationens vildeste underholdning en personvægt fra 1965 og jeg elsker Sverige men ville kede mig ihjel derovre.

Videre hjem igennem solvejret over det gamle danske og svenske land til Helsingborgs industrikvarterer i region Skåne i den europæiske union ind imellem nussede du fra bagsædet mit bryst og jeg trykkede dig under fødderne mens vejen gled forbi under os med 120 km i timen på færgen fik du forsædet og vi fulgtes i lang tid med en rød CV 4 i Københavns nordvestkvarter sad mennesker på fortovet i den varme aften en mand vaklede med en holdning som et Frankensteins monster efter sin cigaretrygende kvinde vor sorte middelklassebil gled gennem skumringen mod Næstved hvor jeg sagde farvel til Leif og dig og han kørte dig hjem idet du skulle på arbejde dagen efter...

Man kommer hjem og går forbi de hvide roser der stille har ventet på én sætter rygsækken og guitaren og fornemmer en hørm af fordøjet slagteriaffald og det første jeg gjorde var at tømme kattenes bakker og få frisk luft ind.

01-07-98

5

VANDMUSIK

Mine forældre havde indrettet en del af husmandsstedets gamle stald til "pakrum"; det sted hvor de, i lyset af to lamper over vinduerne, tidligt om morgenen eller sent om aftenen, ordnede varerne, kål, sellerier og porrer, som fyldte rummet med en grøn, krydret duft, og pakkede dem i kasser, inden de blev kørt af sted i den lille varevogn. Rummet var kalket og havde cementgulv, og da jeg var helt lille, var der stadig det oprindelige loft over stalden, omkring 60 år, brunt, gammelt og ormædt. En af bjælkerne havde min far slået nogle søm i, som svalerne murede deres reder fast på. Mange besøgende og kunder blev lidt forskrækkede når de blev mødt af en svale som med et "vit vit" susede ud af døren. I et af pakrummets hjørner var et afløb, med en stor træbalje ved siden af, hvor grøntsagerne blev skyllet. Det var et rundt cementrør

²² <http://kortlink.dk/udfordringer/2v62>

som med en jernrist over fungerede som afløbsbrønd. Hjemmelavet, ligesom vandrøret, der med flere uautoriserede knæk og bøj, med en kort gummelange på hanen ledte vandet frem til baljen, som altid stod halvt fyldt med vand, for at den skulle holde tæt. Når der løb vand ned igennem risten rislede det klart og højt, og hele brønden klingrede, når små skvalp fra det overfyldte kar løb gennem det halve hul, som var skåret øverst i staverne og langsomt faldt ned i brønden, der ikke var beskidt og fedtet, som køkkenafløbets rensebrønd og derfor gav fin resonans. Man kunne tage en lille pause i legen og lytte til vandets bløde metalagtige klang, en dryppenes hule, en kalden fra dybet. Måske rummer vandet uendelig mange lyde i sig som bare skal udfoldes og tage form efter omgivelserne, lige som vandet selv. En lys, fjern klang, nu støbt ned under et nyt gulv, men den lever i mig, og jeg ville genkende den efter millioner af år.

Tilfældighedens vandmusik, blidt kaldende fra fortidens brønd.

07-01-98

6

01-07-98

EN GANG VAR DER EN SKOLE OG DEN GIK INGEN STEDER

“Far, hvordan var det at gå i skole, dengang du var dreng?”

Tja, det er lidt svært at give et “sådan-var-det-svar” på - og jo mere man tænker over det, desto sværere bliver det at skrive om skoletiden; også fordi jeg kommer til at tænke på mennesker og begivenheder, som jeg ikke har tænkt på i mange år og på hvordan jeg egentlig skal fortælle om denne ikke uvigtige del af min historie.

På den anden side ville det også være vanskeligt at fortælle, hvis jeg ikke tænkte over hvordan svaret skal skæres, så derfor er der gået et stykke tid fra dengang du spurgte; du har måske glemt at du spurgte? Nå, ikke? Godt.

Jeg begynder med begyndelsen: Den Første Skoledag, August 1962. Solen skinnede (det gør den også når det er overskyet), Dannebrog blafrede fra toppen af den store flagstang midt i skolegården og verden var større - men på en måde også mindre - fjernsyn var endnu en usædvanlig luksus - og i hvert fald grønnere, enklere og uskyldigere. Vi startede to klasser, A og B-klassen, og jeg kom i B-klassen. Mennesker er mærkelige, de har travlt med at dele sig op i “os” og “dem” og en af de første ting jeg sagde til en af mine kammerater mens vi stod på to rækker og ventede på at blive lukket ind, at jeg synes de fra den anden klasse lignede kinesere - deres klasselærerinde lignede i hvert fald sådan én. Vores klasselærer hed frk. Andersen sagde hun, og det første vi skulle, ud over at sidde på nogle totalt umagelige skolepulte, var at følge med mens hun pegede på alfabetet på en planche. Derefter gik vi hjem. Og det var første skoledag. Første møde med et skema. Før jeg gik hjemmefra blev der taget et billede af mig stående foran gavlen og det har jeg stadig.

Det første år havde vi klasselokale i en lille bygning for sig, faktisk boede førsteklasseerne i Ny Holsteds første skole. Og det var nok ikke tilfældigt. En lille trappe førte op til stueetagen og på hver side af den var et par cementklodser som vi holdt meget af at springe ud fra. Vi holdt os i den lille skolegård, som bare var markeret med en hvid asfaltstreg og her måtte "de store" ikke komme. Indenfor var en lille gang med linoleumsgulv og nogle knager til vores tøj. Det er helt sikkert at jeg vil kunne genkende den lugt der var dér: en blanding af maling, skolemadvækker, linoleum, fernis og kropslugt siddende i tøj. Vi havde den samme lærerinde i de to grundlæggende fag: dansk og regning. Når vi skulle regne hev vi nogle kuglerammer frem fra et skab bagerst i lokalet. En gang blev jeg og min kammerat Arne sat til at viske navne og andre tegn ud på disse kuglerammer efter skoletid. Vi havde åbenbart også skrevet på dem.

Da det første år var overstået fik vi lokaler i den store bygning, hvor der nu er teknisk gymnasium. I 2002 var jeg censor dér og du kan tro det var mærkeligt at gå på de gamle gange igen... Man får alle disse ubeskrivelige følelser - af at være i to tider på én gang.

Du bør nok vide at der dengang var mange flere børn end nu, og du ved udmærket godt at rigdommen var ikke så stor dengang, så nogen gange tumlede op mod 800 børn rundt i en skolegård på ikke meget mere end 2000 m². Når vinden når alle disse børn blev lukket ud til middagsfrikvarter kunne man høre brølet langt borte.

Da vi rykkede op i de store klasser begyndte vi naturligvis at lege i den store skolegård. En af legene hed "Klik". Det gjaldt om at løbe fra muren i den ene ende af skolegården og hen til læskuret. Begge steder var der helle. En af os var "den" og det gjaldt så om at komme hen og røre en af dem der fés frem og tilbage og råbe "klik". Hvorefter han så var "den". En anden morskab udfoldede sig rundt om vandtruget (og der var en overgang hvor jeg bildte mig ind at have givet navn til det) Nogen gange stoppede vi afløbet så den store runde kumme løb fuld. Det gjaldt så om at fange én eller anden og vippe ham op i vandet. Eller man holdt for alle drikkehanerne hvorefter man kunne sende en stråle op i højde med anden sal og med lidt held stænkede det ind af vinduerne.

Når klokken ringede ind igen skulle vi stille klassevis op foran bygningen ud for nogle tal på muren som svarede til klassens nummer. Drengene forrest og pigerne bagved. Derefter kom læreren og hentede os. Nogen gange kunne der godt gå et stykke tid og så blev der uro. En gang knaldede vores ellers ret flinke klasselærer sit nøgleknippe ned i knolden på min kammerat Arne. Han var typen på en fræk unge: rød, fregnet og altid klar med en provokerende bemærkning. Hvis vi havde været for slemme, blev vi hevet op til hoveddøren af gårdvagten og fik særbehandling. Jeg husker særlig én gårdvagt; en lille led fanden som holdt meget af at løfte os op i ørerne; det har jeg selv prøvet.

Over døren til den ældre del af skolebygningen stod mejslet i cement ordene "Fliden benytter tiden/ tiden belønner fliden." Dem kunne man gå og tænke længe over meningen med. Og det var godt at have noget at tænke over. Her talte skolen samfundet staten. I kontoret ved siden af var inspektørens kontor. Han hed Thygesen.

Lærer Strit havde dårlige nerver. Han havde været indlagt på Oringe, sagde man, men han var vendt tilbage; gud ved hvorfor. Han var lille, spinkel og røg en masse cigaretter.

Lærer Ballerøv havde arbejdet på Grønland og når vi havde geografi med hende, begyndte hun tit at fortælle om tiden deroppe; så tit at vi begyndte at sige, at vi skulle have "Grønland" i stedet for geografi.

Engang diskuterede min kammerat Torben og jeg om vinduerne i klasseværelset var ens, eller forskellige. Han holdt på at de var ens; jeg sagde at de var en lille smule forskellige hver i sær - og jeg har vist lige siden dengang holdt på de enkelte tings ikke-identitet; det enestående. Vi to 6 - klasses elever fandt af os selv et oldgammelt problem. Senere læste jeg på universitetet om den gamle diskussion mellem begrebsrealister og nominalister. Findes fællesbegreberne i virkeligheden, eller er de blot "flatus vocis"?

Engang fandt jeg i et skab i klasseværelset en historie med nogle underlige små væsener, der drog ud på en rejse i et eventyrligt landskab og mødte onde ryttere på vejen - læste i den et frikvarters tid og lagde den tilbage...

En anden gang fandt jeg Carlo Levis "Kristus standsede ved Eboli". Og oplevede dette at synke med sin bevidsthed ind i helt andre tider og steder gennem en god fortællers underholdende sind.

Det rareste sted i skolen var biblioteket. Her kunne man gå ind og hive bøger ned fra hylden som man ikke skulle læse og låne f.eks. Poul Bergsøes bog om astronomi (som skolen nok må betragte som tabt gods) og vel efterhånden må har læst tyve - tredive gange.

Her kunne man i en bog se billeder af stenalderfolk der jog en flok vilde heste ud over en klippekant. Eller finde de elskede bøger med "Peter Pjusk" eller "Troldepus".

Det var dengang skolen var til for mennesket.

Nogen gange tænker jeg på hvorfor folkeskolen og jeg blev mindre og mindre gode venner. Mine karakterer faldt jævnt år for år og samtidig læste jeg masser af historie og naturvidenskab og romaner. En del af svaret er nok at man dengang ikke fortalte folk hvad det enkelte fag kunne bruges til. En anden del er nok at mange af lærerne ikke var særlig dygtige eller bare brugte fagene til at udbrede sig om deres private kæpheste. Fysikundervisningen var direkte elendig og jeg kan ikke huske at have lært noget som helst. En tredje del er at jeg ikke fik særlig meget opbakning. F.eks. syntes jeg at matematik var svært og jeg kæmpede virkelig med det - alene, suk, ja. Nå gudskelov skal jeg aldrig mere sent om aftenen løse besynderlige og fuldstændig ligegyldige regnestykker hvor købmand Pedersen køber varer for 1000 britiske pund (udregnes i £, shilling og pence) og efter 5 % spild sælger dem med en fortjeneste på 25 % Hurra! Jeg er fri!

Men det kom som et chok for mig at jeg efter 7. ikke kunne rykke op i realskolen. Faktisk fik jeg, det kan jeg se bagefter, et selvtillidssammenbrud og klarede mig kun gennem 8.klasse på viljen. Mine "kammerater" var i almindelighed en bande tabere og udskud, som gjorde deres værste for at gøre tilværelsen ulidelig for en stille og eftertænksom fyr som jeg - og jeg har den tvivlsomme glæde at i hvert fald to af dem senere døde en tidlig død af druk og heroin. Men på en eller anden måde klarede jeg

mig, og en forårsdag kom en lærer og opfordrede mig til at skrive en ansøgning om at komme i realskolen, hvor flere af mine gamle kammerater nu gik. Jeg skrev tre linjer på et stykke ternet papir og det ændrede min skæbne.

Ud i det klare dagslys fra en mørk tunnel.

Arbejdet i realen var ganske vist skrap, men man blev behandlet som et menneske af sine klassekammerater. Og jeg vandt efterhånden deres accept, særlig efter den første eksamen mellem 1. og 2. real, hvor jeg scorede gode karakterer. Den tid tænker jeg på med stor fornøjelse.

7

KUNDALINI PÅ ENSPORET HVERDAGSVEJ

Jernbanen mellem Næstved og Roskilde via Køge er en ensporet hverdagsvej.

Skrumplende i hvide motorvogne møder man hverdagsmennesker. Det er for øjeblikket en velset sandhed at hverdagens originaler er de mærkeligste.

En forårsdag cyklede jeg med vinden og solen op over Stevns, min mors flade bondeland. I vore dage forvandlet til sovelandsbyparcelhuskvarter med indlagte svinefarme; ude på markerne drøned 15-års knægte rundt på vældige entreprenørmaskiner (i gamle dage kaldte vi dem "traktorer") og bearbejde vækstmediet (tidligere: jorden) med otte plove på en gang. I skovbrynene sprang egetræerne frem, saftspændte, landets oprindelige indbyggere er stadig i live.

Træt efter turen køber jeg billet på Køges besynderlige, adspredt postmoderne station, og bærer min cykel op i toget. Togføreren er en perifer bekendt, som jeg sludrer lidt med når jeg møder ham. I aften er han særlig meddelsom. Der er næsten ingen passagerer med toget, måske keder han sig og vil underholde sig med at fortælle om sin kundalinirejsning.

Den nødvendige naive tilhører er mig. Ja, jeg sidder en aften med min billet i lommen på togsæde og bevæger mig med 80 km. i timen sydpå mens jeg lytter til en konduktør med særlige evner - og måske har han dem virkelig. Han kommunikerer med folk på afstand, og kan opleve Stillehavets dybder, hvis han vil. Siger han altså.

I yoga-kredse anser man kundalinirejsning for en sublim og besværlig erfaring. Den opleves som voldsomme følelser - energistrømme? - fra det nederste af rygsøjlen og op efter. Det hævdes at den følges med oplevelser af kosmisk enhed og oplysning.²³

Men hvad sker der når bevidstheden om denne usædvanlige oplevelse rammer en jævn mand? Bliver den skæbne eller underholdning? For hundrede år siden ville denne naturproces - hvad den gør godt for og om den findes ved jeg ikke - have givet ham

²³ <http://www.kundalini.se/kundalini-lup.html>

alvorlige problemer med troværdigheden. Men måske kunne han ikke have oplevet den på Christian X's tid, for bevidstheden om den slags fandtes ikke.

Montaigne skriver et sted i sine Essays at nogle mennesker aldrig ville blive forelskede, hvis ikke de havde læst om kærlighed.

Vi ankommer til Næstved. En erfaring rigere.

8

MIKRO-TOPOGRAFISK BESKRIVELSE AF MILITÆRVEJ 22 ²⁴

JORDEN

Det nordvestlige hjørne af marken op mod banen hvor far et forår for længe siden havde plantet blommetræer hævede sig lidt op mod bandedæmningen med det svære hegn som man kunne balancere på ståltråden som peb i kramperne fra stolpe til stolpe. Her var jorden mørkere, underlig tør og smuldrende og fuld af hestetænder og ildskørnede flintesten. Når vi drenge i forskeriver gravede et hul her, slog det aldrig fejl at vi fandt en håndfuld rillede hestetænder, og hvide flintesten man kunne brække itu med hænderne, men aldrig nogen knogler. ²⁵ Arkæologerne kalder den slags for kulturjord. Mennesker havde foretaget sig et eller andet her - måske rakkeren?

Længere henne langs bandedæmningen forbi den gamle overkørselsrampe som far lejede for 50 kr. om året af DSB, stedet hvor vi begravede kattene og hvor min kammerat og jeg engang af et stykke cement havde lavet en gravsten til en kat som hed Alfred, hvor vi indhuggede ordene: "Fred Alfred", altså længere nede mod vandhullet og ringvejen var et lille område hvor man kunne finde masser af flintafslag i jorden. Her havde der nok i stenalderen været en lille boplads ved bredden af den sø, der helt sikkert havde været her engang. Vandhullet - vandingen - var en gammel mergelgrav og det lille stykke jord ved siden af var vanskeligt at dyrke og ofte oversvømmet om vinteren. Hvis man kom til at pløje dybt, kunne ploven trække hvide klumper af mergel med muslingeskaller op fra den gamle søbund hvor nøkkeroserne engang havde groet og gedder og aborrer havde ringlet vandet tidlige morgener mens røgen fra lejrålet fordrev myggene fra deres siddepladser på dunhammerstænglerne.

På den anden side af ringvejen som i 1959 skar sig gennem begge bandedæmninger og barndommens trafikløse legeland hvor de gule jordmaskiner havde fjernet en lille lund med fyrretræer far havde plantet på nordsiden af den nedlagte militærbane; der smalnede marken til og rækkerne af planter blev kortere og kortere. Her gik jorden atter opad og på skråningen af militærbanen havde far plantet æbletræer.

Engang boede der ræve ude i den alleryderste grantræstilplantede spids af marken, hvor et par bøgetræer vidnede om at der engang havde været rigtig skov - der var også en lille bitte bestand af anemoner - og vi små drenge ville på rævejagt. Men der var noget

²⁴ <http://www.kms.dk/Sepaakort/>

²⁵ <http://kortlink.dk/183/2v63>

uhyggeligt ved sådan at opsøge dyr, der selv bestemte om de ville bide, så vi vendte om.

De små fem tdr. land jord var altså mod syd, øst og nord omgivet af to banedæmninger, og den gamle, Militærbanen, blev efterhånden helt tilplantet hvilket gav læ men også begrænsede udsynet. På den anden side af "lille syd" eller Køgebanen voksede i 1960-erne et parcelhuskvarter op.

Nogen steder omkring drivhusene var muldlaget en meter tyk. Under det var leret og de langsomt sivende vandlag.

VANDET

Vandingen viste at vi boede på vand, om foråret rislede det ud fra drænrørene og hele sommeren steg og sank vandspejlet i takt med hvor meget det regnede og hvor meget jordbær og nyplantede porrer og selleri skulle vandes. Det duftede grønt af andemad og de små skøjteløbere susede hen over vandets glatte bløde flade mens rovgriske guldsmede patruljerede mellem pilegrene og dunhammer.

LUFTEN

Inde på marken mod vest bag de evigt susende popler lå en lille bakke som en gammel mand havde fortalt far hed "Lille Ishøj". Her var godt at sætte drager op når der var høstet og vi løb gennem stubbene der skar igennem strømperne med vore hjemmebyggede brune papirdrager. En dag, da vinden var særlig støt tøjrede vi dragen til en pæl og gik hjem til frokost.

ILDEN

Engang brændte vi grønålsstokke af i bagmarken; vi hev alle stokkene op af jorden; de slap ret let og var lette at kaste med; hen i bunken kom de og da ilden fik fat røg bålet som en vulkan i flere dage; herlig hvidgrå røg; skarp og tæt så man kunne gemme sig i den; vi stegte kartofler i gløderne og skrællede dem med fingrene. En klat smør havde vi skaffet hjemmefra.

En Sct. Hans-aften havde far lavet et bål helt ude bag plantagen, på det bare stykke af militærbanen, men han havde bygget det lige under telegraf og telefontrådene. De blev derfor temmelig varme og slaskede og far så noget bekymret ud, men trådene brændte ikke over alligevel.

Telegraflinjen mellem København og Vladivostok løb langs Køgebanen. På frostdage sang trådene med en sær tikkende elektrisk tone - ekkoer af samtaler på fremmede sprog? ²⁶

²⁶ <http://www.skansen.se/images/press/traddans1.jpg>

STJERNERNE

Engang kunne man ligge i sin duffelcoat på en vejs iskolde asfalt en decemberaften med prismekikkerten og se ind i mælkevejens isblå stjerneevighed og når kulden blev for streng gå ind i køkkenet til mor og svedende spise tallerken efter tallerken af kråsesuppe med urter og svesker.

SITUATIONERNE

Far pløjede med hest. Jeg har selv set det.

Engang fandt vi sne først i juli måned under nogle graner på den nordvendte side af militærbanen.

På den nedlagte baneskråning, som afgrænsede grunden mod nord, kunne man ligge med en bog og sine tanker og fornemmelser i solskinnet på et tæppe mellem små graner der struttede med nye grønne skud.

På en stump af militærbanen, uden for grunden, altså mod vest langs med Militærvej, stod i mange år en maskine, resterne af en maskinsav vist nok. Det fede var, at den havde et stort støbejernshjul, som man kunne få til at dreje rundt med mægtig fart.

HUSET

Det hvidkalkede hus med eternittag var bygget i 1904. Et husmandssted som var etableret på den "spids" som militærbanen havde afsat på Holsted bys jorder. Indgang under en veranda af træ; til venstre køkken og til højre stue. I gangen trappe til loftet med værelse. Bagved sovekammer og den "fine" stue.

Ved midsommer skinnede solen uvant ind i stuen af nordvinduet på bakelitradien på skrivebordet. Her var fars kommandostation, med telefon, radio, barometer, termometer og ur.

Mor styrede i køkkenet. Hvor mange gange har hun ikke skrællet kartofler og kigget ud på gårdspladsen efter kunder, samtidig med at hun tog tid på frikadellerne og holdt børnene borte fra gryderne? Nogen gange sang vi, mens vi vaskede op.

Ved midsommer nåede toppen af skorstens skygge til pakrumsdørens trappe. Om vinteren gik den helt hen til kastanjetræet i haven. Sådan målte huset jordens hældning i forhold til baneplanet omkring solen.

I pakrummet var en ganske ydmyg og overset afløbsbrønd der tilfældigvis havde de mål og det materiale som fik lyd af oceanets ustøbte klokkes metal til at danse i små ringlende automatiske evighedsmenuetter.

ORIGINALERNE

Thorkild var svagt begavet. Det tænkte vi ikke så meget på, han kom bare af og til tullende med en kurv under armen og købte lidt ind efter en seddel han havde med hjemmefra. Han boede hos Ishøj-manden og hans kone, som havde haft ham i pleje i mange år.

Dorte var en voksen kvinde, som altid gik rundt med en dukke i en barnevogn. Hun boede hos sin far og mor og var for altid låst fast i en alder af 3 - 4 år. Vi besøgte dem en aften og hendes værelse var fuldt af dukker. Der var ikke så meget at tale med hende om.

Henne ved krydset mellem Køgevej og Ringstedgade stod næsten hver dag en stor fyr i arbejdstøj og støttede sig til en skovl. Af og til gik han lidt rundt med skovlen på nakken, men ellers stod han bare der og så ud som om han ventede på at nogen skulle komme og vise ham et sted hvor han kunne begynde at grave.

Lille-Peter var kludekræmmer. Han var pukkelrygget, vistnok fordi moderen havde tabt ham da han var helt lille; han cyklede krumbøjet med armene hvilende på styret rundt på sin ladcykel og samlede tøj og gud-ved-hvad sammen og solgte det et eller andet sted inde i byen.

Løwe var den sidste vognmand i Næstved som kørte med hest. Han sad uforstyrreligt værdigt og lod sig udkonkurrere af motortrafikken på bukken af en lillebitte grøn vogn bag de to store heste med pisk og kasket og cigar.

VEJENE

Langs vejen ind til byen, Ringstedgade, der hvor den slår en bue lige efter den har krydset banen til Ringsted, var der en skråning med en børnesti hvor vi løb op og ned gennem græs ubundne af vejens matematisk korrekte bue.

BØRNENE

Tom havde en rigtig strid far som af og til gav ham tæsk med en bøjle. Det prægede situationen og man besøgte ham helst når faderen ikke var hjemme. En dag bed en af deres schæferhunde mig.

Mikael boede sammen med sin mor og en arrig terrier i en fugtig kælderlejlighed lige ved siden af Ellebækken hvor den krydser Ringstedgade. Han havde et B&O-anlæg med grammofon. En gang slæbte jeg min båndoptager ind til ham for at få overspillet et par plader med countrymusik. (- Jeg lånte for resten en stabel "Fart-og-tempo" blade af dig; hvis du vil, kan du komme og hente dem, de er stadig i fin stand!)

OPFUNDNE SAGER

Og I siger, venner, at man ikke kan strides om smag og behag. Men alt liv er en strid om smag og behag! Smag: det er på en gang vægt og vægtskål og vejer; og ve alt levende, som vil leve uden strid om vægt og vægtskål og vejer. ²⁷

1

HULEBOEREN

Fandens, fandens, fandens! Bilen stod stille. Bomstille. Helt ualmindelig fandens stille. Ingen mulighed for at mase sig ud i nødsporet. Foran og bagved stod bilerne linet op som på en kilometerlang parkeringsplads. Henriksen kunne mærke blodtrykket stige helt ud i hælene og slipset stramme. Nu var det farvel til den fede kommission han havde fået stillet i udsigt ved mødet i går. Verden var grå som et par uldsokker og solen lignede en flødeost i et fad grumset vand. Ingen slukkede motorerne, alle håbede at trafikken snart kom i gang igen, og hvis bilerne havde været mennesker, havde de svedt olie. Nu kunne de med aircondition godte sig for nedrullede vinduer, mens pøbelen måtte udstille sin fattigdom for åbne ruder. En lærke lettede og kastede sine triller ud over den stivnede flod af metal. Henriksen tastede tallene til kontoret „... hej Vibeke, vil du sige til Flemming jeg ikke kan komme til mødet her kl. ni... sidder fast i en kø... ja det skal jeg nok... hej, hej“.

Henriksen tændte for radioen: „... alvorlig kollision mellem en last levende grise og en kølebil med kålpølser fra Bayern har skabt tyve kilometers motorvejskø ved Køge bugt. Politiet meddeler at trafikken formentlig vil komme i gang igen om tre-fire timer. Og nu til sporten: FCK slog Herfølge i et topopgør i FaxeKondi®-ligaen...“ Henriksen kvalte radioen og tændte en cigaret. Nu var der mulighed for at slå sig til ro og tænke over situationen. Vidunderligt, virkelig vidunderligt; sidde i en kø og have skitsen til den mest checkede fusion i mappen; endnu et step op ad stigen, og nu: stilstand midt i ingenting. Han kiggede ud over den uendelige bilbane mellem de vissengrønne rabatter. Han tog en kop kaffe fra kaffemaskinen og sukkele dybt. Egentlig var det længe siden han havde kunnet slappe lidt af, det her kunne ingen jo bebrejde ham. En halv time gik med svage dagdrømme næret af en kildrende følelse af ansvarsløshed.

Måtte hellere ringe til chefen privat, det her var jo dog en slags nødsituation. „Hej, det er Simon... ja, jo, jeg sidder her nord for Køge, nej kan ikke komme, hvad - fyret, nu må du holde op mand, jeg kan sgu da ikke gøre for at... kreditten lukket... hør det kunne du godt ha' sagt... for fem måneder siden... hvad fanden er du også røget... nej det er noget lort... tænk at de ikke ville fortælle os det... og så på grund af en bilkø... de har sgu været langt ude... ligesom ham der Erhardt der sad fast... hvor sidder du henne... ved Solrød... ja så bliver der ikke nogen fusion... hvad gør du så... nå ikke... hør vi må ses en dag... ja ja det skal jeg nok... har du heller ikke fået løn... hør hvad er det for noget svineri... vi har været skidesmarte har vi... ja ja... farvel... dit gamle røvhul - det sidste hørte kun den lukkede telefon, og havde han vidst hvad den forhenværende chef sagde

²⁷ Nietzsche: Zarathustra/ Om de ophøjede

om ham, var agtelsen nok ikke blevet større. Der var nu heller ikke så meget at hente der... altid smart...

Henriksen steg ud, der var ikke andet at gøre - i øvrigt var bilen ikke hans længere, lige så lidt som de to måneders løn firmaet skyldte ham. Kunne lige så godt lade den stå, hvad ragede det ham. Hvad ragede egentlig noget ham længere... Henriksen så op mod solen og rantes af en mærkelig følelse. Hvad betød det egentlig hvad nogen gjorde. Verden var jo smuk... Gud for et gyldent skær over markerne. Det ser ud som om der er ild i det grønne. Man kunne lige så godt blive her. Verden er rig alle vegne. Han tænkte på ejerlejligheden og de skiftende damebekendtskaber. Hvem ville egentlig savne ham hvis han forsvandt. Måtte være chokeret. Hvordan er det nu, der er tre faser...

Rundt om var køen langsomt ved at omdannes til en midlertidig landsby. Man søgte ud i luften. Motorerne slukkedes efterhånden. Enkelte tilløb til fratanisering kunne iagttages, man byttede aviser og sludrede lænet op mod bilerne. - Det bliver da osse værre ... ja det er længe siden... en ny motorvej... og her holder man jo godt...

Henriksen lagde først nu mærke til at han holdt ved en motorvejsbro, dens rene linjer blev støttet af to betonpiller på begge sider. Inde i det kølige mørke anedes en stribe sand. Uden at vide hvad han gjorde, men alligevel ved fuld bevidsthed gik han om til bagagerummet og tog den skovl frem, han havde glemt fra i vinters. Han tog også et par gummistøvler på, og således udrustet kravlede han op ad kanten og kiggede på broens underside. Der var stejlt, men hvis man først fik fodfæste, skulle det nok gå. Han kastede en skovlfuld af det tunge sand ned af kanten, og fik en følelse af at grave i en guldmine. Hele dagen gravede Henriksen og gik kun ned til bilen for at køre den ind til kanten, da trafikken kom i gang igen. Om aftenen rullede en patruljevogn ind i broens skygge, og to betjente steg ud, en ung spændstig og en ældre, mere mavesvær. "Hør hvad laver De her, sagde den unge betjent, er De ikke klar over... Jo, Henriksen var godt klar over hvad det var han gjorde, men havde et svar parat: altså står det noget sted, at man ikke må grave sig en hule under en bro? Betjentene kiggede på hinanden. Næh, det står der vist ikke noget om, sagde den ene betjent, men... - jamen så kan jeg ikke se, hvad I skal blande jer i det for? Det er jo heller ikke jeres bro, og den skvatter sgu ikke sammen, fordi jeg graver et lille hul her - Skal vi tage ham med, spurgte den unge betjent. Nej, lad ham bare sidde og kukkelure her, han bliver sgu nok træt af det, sagde den ældre. Betjentene sagde med et lille ironisk grin godaften til den skøre mand og kørte bort på jagt efter mere normale lovovertrædere.

Den næste tid, indtil forhandleren fandt frem til ham og kørte bilen bort, boede Henriksen i bilen. Han fik snart en fast rutine: en del af dagen gik han ind til byen og skramlede lidt penge sammen, det gjorde han blandt andet ved at fortælle sandheden, som alle troede var løgn, og som derfor var meget underholdende.

Af og til gik han hen og spiste ved et offentligt suppekøkken. Et par gange om ugen tog han bad i den lokale svømmehal, og købte lidt brød og ost som han spiste på en af kommunens bænke. Senere gik han på kluns i områdets containere, og hittede mange nyttige ting, værktøj, brædder. Hver aften kom betjentene forbi, og kiggede på hvordan arbejdet skred frem. Han generede jo egentlig ikke nogen her, men det var selvfølgelig en uorden. Nå, så længe ingen klagede, behøvede man ikke gøre noget.

Det var ligesom der kom mere og mere orden på hans liv, efterhånden som hulen fik form. Det følte sundt at bygge sit eget hus. Han tømrede en lodret front med vindue og dør og lavede et rigtigt tag med tagpap. Efter en lille måneds uafbrudt arbejde var hulen stort set færdig. Det var et helt lille hus at se på og Henriksen sukkede tilfreds, da han første gang lagde sig på langs på madrassen. En vidunderlig dyne af fred lagde sig over ham, og lyden af bilerne der strømmede forbi ude i natten var massage for de ømme nerver. Vinteren nærmede sig, men den lille ovn af olietønder skulle nok kunne varme det lille rum op, så længe der var affaldstræ at finde. Et sted i grøften havde han fundet et kloaklåg der kunne tages af, og her byggede han et lille das, komplet med halvmåne i døren.

Sådan forsvandt Simon Henriksen fra det offentlige liv, ifølge sin egen stille aftale med samfundet: det lod ham i fred, og han lod det i fred. I øvrigt havde samfundet så travlt, at det ikke savnede ham eller ret mange andre. Der var ofte lange køer på motorvejen, og nogen gange kom folk på besøg, som fortalte hvor misundelige de var på ham, hvorefter de skyndsomt forsvandt igen.

De var måske heller ikke vant til lugten i den sodsværtede hule, men af og til sad nogen lidt længere, og et enkelte begyndte at besøge ham på vej hjem fra arbejde.

Han fik også et par bekendte blandt områdets stille eksistenser, og spillede nogle gange skak henne på hotellet, hvor skakklubben holdt til.

23-02-00

2

MÆLKETUREN I KILDEMARKSKVARTERET (1944)

"Kattens, tyskere". Mælkehandler Larsen bander stille, men indædt, da vi i skridtgang nærmer os den tyske patrulje, som har stillet sig på tværs af Rampen. Nede på hjørnet af Adelsvej står "Dueklipperen" som en hvid skygge i vinduet til sin salon. Ingen gider snakke totalisator lige nu, og han tænker nok mest på, hvornår den tyske patrulje vil køre videre. I butikkerne overfor er der heller ingen kunder, hverken hos købmand Jensen, eller i grøntforetningen "Expres". Ihvertfald er grønthandler Simonsen gået ind til købmanden, og de står nu i døråbningen, og lader som om de ikke er særlig interesserede i optrinet ved Sparekassen. En "Prærievogn" holder foran kiosken "Irma". Butikken ser meget lukket ud.

"Halt" - absteigen!" lyder det fra et par smalle feldwebellæber. "Legitimation!", smælder stålhovedet ud - ikke noget med "Bitte" her! Vi kravler ned fra bukken, og finder legitimationskortene frem. Imens roder et par soldater vognen igennem, og råber efter en mindre evighed: "Nichts gefunden". "Weiterfahren!", lyder det, og tonen i stemmen tilføjer: - ad helvede til! Visitation *bliver* aldrig en vane for mennesker. Sveden løber lige klam ned ad ryggen, hver gang soldaterne i de grå uniformer står der, kolde og vrede - og bange inderst inde. Selvom blikke ikke kan dræbe, så stikker de! - Fjenden er alle

vegne - og ingen steder - og man kan jo ikke arrestere alle germanske folkefæller. Vi triller videre, ned mod "torvet"... De små lammeskyer deroppe kan flyve frit, og behøver ikke frygte tre jagere, som durrer frem mod nordøst... Tja, også i dag skinner solen både på de gode og de onde...

Larsen skal aflevere noget tøj på vaskeriet, og lader hesten holde ud for tobakskiosken. En farvestrålende papfigur i vinduet fanger øjet: indianerhøvdingen hedder "Powhattan", men hans skarpe ørnenæse reklamerer kun for fynsk "Pu-ha-da" ...For fanden, hvor kunne man ryge en smøg lige nu... Der er ingen kunder i slagter Hansens forretning, men klokken er jo også kun godt 10. Et skilt i døren tilbyder "Prima Hestekød i Dag". Heldigvis byder baker Andersens butik sig til ovre på hjørnet af Grønvej, for mennesket lever jo ikke af hestekød alene. Et par tyskere har netop forsynet sig med kage, og de går nu op ad Kildemarksvej, på vej "hjem" til kasernen, mens deres skråhuer vugger i takt.

Larsen kommer tilbage, og hans rynkede ansigt under kasketens blanke skygge er så uforstyrreligt som altid. Han sætter sig op, slår smæld med tungen, og vognen rumler videre. En hund, som netop har vandet en af de sorte, kommunale gaslygtepæle, gør vredt af os. Vi ruller langsomt forbi soldaterne; de diskuterer vistnok muligheden for et nyt ophold på østfronten. "Es war so kalt, dass man Eiszapfen scheisste", siger den ene, og den anden nikker bekymret ...Larsen letter på kasketen for den lille sortkrøllede frk. Harriet, som netop åbner døren til "Harriets systue". Hurtige hammerslag tikker fra skomager Madsens butik i kælderens. Det er som om han spiller piccolo-hammer i den hammerkoncert, som strømmer ud fra tømmer Pedersens værksted på den anden side af vejen. Asfalten er temmelig ujævn her, og de tomme mælkespande skramler mod hinanden. Mælkehandleren har vist allerede glemt episoden med tyskerne, og tænder en stump cigar. "Nå, så ska` vi i gang med den anden tur", siger han, "godt den er ikke så lang som Skyttemarksturen. "Man burde passe sin nattesøvn, ja det burde vi alle sammen", han skæver til mig og tager et bak på cigaren. - Han har sine lettere missionske meninger om tumpede unge og jazz og pigesjov, men lufter dem heldigvis sjældent, bare man passer sit arbejde...

Vi drejer ind på gårdspladsen bag "Næstved Mælkeforsyning". Skorstenen sender en sky af tørverøg op mod himlen, og inde i mørket kan man høre centrifugens surren. Firmaets sorte lastbil holder i et hjørne med udslukt gasgenerator. Jungerne, som i morgen skal fyldes hos bønderne ude i Brandelev og Næstelsø, står allerede klar på ladet. I den åbne port diskuterer en af mejeristerne med politibetjenten, som er kommet for at kontrollere, at mælken bliver pasteuriseret. "Joe, der røg et helt tog af spored yde ve` Gammel Holsted", siger den hvidklædte mejerist. "Di hade skrued skinnerne frae hinannen. - Ded er osse de satans kommunister, og hvad gør politiet, står og glor på et termometer, det ka` jæ sgi da gøre lissågodt." - Betjenten må indrømme, der er krig i landet, men hvis folk ikke vil risikere også at dø af tuberkler, så skal mælken altså stadig pasteuriseres. Han trækker på skuldrene. I hvert fald et ufarligt job i dag... Mejeristen tilbyder at bytte arbejde med betjenten, men holder så op med sit vrøvl, og går tilbage til arbejdet. Vi begynder at slæbe spandene ind i mejeriet. Butikkens klokke ringer, og damen, der både vasker flasker, og ekspederer mejeriets kunder, klapper over den lille mejerihals våde gulv, mens hun tørrer hænderne i forklædet. Vi får fyldt spandene op igen, og mens Larsen og bestyreren ordner regnskab drikker jeg et krus kærnemælk med smørperler i. Betjenten gider heldigvis ikke snakke med en søvrig mælkedreng.

Hesten får en mulepose på, og mens den gumler på sin rationerede havre, lunter vi op ad Kildemarksvej. Der er kunder, både i købmandsbutikken på den anden side af Ejlersvej, og hos bagermester Olsen i "Grænsen". Børn leger i vejkanten, nyder solskinnets og friheden... Nogle følges med deres mødre, som har indkøbstasker hængende over armen. Værnemagten beslaglagde Kildemarksskolen i sidste uge, og bruger den som lazaret. - I går kørte et tog på fyrrer hvide vogne mod Køge - En lang røgspiral rullede hen ad jorden efter et stønnende, brunkulsstinkende lokomotiv. Det var ligesom de aldrig ville holde op med at komme forbi, et tog fuldt af spøgelse... Larsen nikker til mig, og jeg begynder at ringe; mælkeklokken skærer i ørene.

Vi stopper ud for næsten hvert eneste hus, og folk får fyldt deres spande og byttet flasker. Pengene klirrer ned i skuldertasken. Den bliver stadig tungere, og trætheden trænger sig på. Den kloge Lotte ved, hvor hun skal stoppe, og skal bare sættes i gang med et ord eller et "tsk". Da vi holder ud for snedkeren i "Trægården" driver en frisk duft af terpentint og træ ud mod os, men et par huse længere henne er luften fuld af en helt anden duft. Vognmanden, som kører natrenovation, har vist ikke fået sat låg på alle tønderne... Turen går ind og ud ad sideveje, og til sidst ned til de nye lejekasser på Kærmindevej. Der er stiladser rundt om nogle af dem, og i andre er folk allerede flyttet ind. "Vi skal ind på "Dan", siger Larsen til sidst, da hesten aser sig op ad jordvejen. "Jeg skal ha` noget optændingsbrænde med hjem". Fabriksfløjten hyler, da vi triller ind på hællefabrikken. Nogle arbejdere går igennem porten, på vej hjem til frokost. "Nå, skal du ha` et par a` de dersens smarte røde åleskindssko med hjem til lilleemor", råber én. Larsen gider ikke svare, men ryster bare på hovedet, og kigger sig om efter formanden. Lidt senere står jeg i et skur, hvor det tjærede tag dufter i det tidlige forårs solskin. Jeg kaster støvede træklodser gennem dørens lysprække. - Hvordan lyder det, hvis man taber en xylofon i en trappegang? Det har været en lang nats dag.

- Tak for baggrund til Mogens Nielsen, Bente Fischer-Jensen og Ejner Jensen.

3

UDEN TITEL

"Jo, du, vi er levende havenisser. Står pænt og nydeligt udenfor, så de derinde kan kigge ud gennem termoruderne og synes der er ekstra hyggeligt i sofahjørnet..."

"De riges døde..." fed titel, ikke? Men lidt for søgt - for litterær - du aner for resten ikke hvor jeg hader Storm Petersens vagabonder..." Han tog en tår af sin bjørnebryg og tændte den hjemmerullede. Han var blevet mindre, hulkindet, gennemsigtig i huden.

For fire-fem år siden havde vi været næsten - kolleger. Nu var den tjekkede timelærer med det korrekt skødesløse akademiker - outfit forvandlet til korrekt uniformeret alkoholiker med cowboy-jakke, base-ball kasket og udtrådte joggingsko. Konventionel havde han altid været. Men med en poetisk åre. Han havde arbejdet på et andet institut; en flink og snakkesalig fyr, som man kunne lide at rende på i tekøkkenet og ved kopimaskinerne. Jeg kom aldrig rigtig ind på livet af ham, og havde vel heller ikke brug

for det. Et par gange havde vi delt en pose pilsnere på hans kontor efter arbejdstid. Så var han rejst fra instituttet. Da han ikke skyldte mig nogen forklaring, havde jeg ikke spekuleret mere over det. Og vel især fordi alle, fra pedeller til professorer vidste hvorfor han havde "sagt sin stilling op", som man siger.

I dag var jeg tilfældigvis kommet forbi kvarterets officielle drikkested - "Bumseparkeringen" - og havde genkendt ham i flokken af brugere. Jeg fulgte ikke min første indskydelse og gik ind til drikkebrødrene, der godt nok havde set mistroiske ud et øjeblik, men som hurtigt var tøet op, da min bekendte havde genkendt mig. Jeg var åbenbart ikke civilstrømer eller pædagog, og det var nok til at gøre mig til en ven.

Det var som at komme til en fjern og eksotisk stamme, med besynderligt udklædte indfødte, der dog forstod ens sprog. Mens jeg snakkede med min bekendte, kiggede de lokale på mig, og jeg på dem; men da den korteste afstand mellem to mennesker altid er en dåse øl, fik jeg stukket en guldbajer i hånden, og jeg lod høfligt som om dåsens indhold kunne drikkes med fornøjelse.

Scenen var trøstesløs: rektangulær asfalteret plads på et par hundrede kvadratmeter, højt trådhegn omkring. I den ene ende et åbent læskur med en bænk og et par affaldsspande, talløse cigaretskod og kapsler på asfalten. Himlen var grå og træerne uden blade. Man savnede egentlig bare et par fangevogtere udenfor hegnet. På gaden kørte livet forbi. De rødblissede hoveder omkring mig fortsatte deres uendelige tømmermands-snak, hver femte sætning blev sluttet med "kraftædme". Min bekendte var åbenbart glad for at se mig, og jeg ventede halvt om halvt en af de forsvarstaler, man kan vente i et møde hvor den andens selvfølelse er opløst i sprit. Men han sagde bare: "Og hvordan klarer du dig så" - og svarede selv - "Tja, ganske godt: fin mand med ny taske og læderjakke. Det er snart længe siden vi sad ude på instituttet og diskuterede postmodernisme den halve nat - er du kommet videre med den?"

Jeg mente nok at have fundet ud af et og andet brug - og salgbart siden da; i hvert fald havde jeg lige fået kontrakt for de næste to år. "Tja, nogen kan, andre kan ikke, og nogen kan ikke hvad de kan... han mumlede lidt for sig selv og kiggede distræt ind i hjernens øltåger.

For nu at sige noget, spurgte jeg hvor han boede. Øjnene blev vågne igen: "Hvor jeg bor? På gaden mand, hvor ellers, man har sgu da ikke råd til både husleje og bajere, med de ølpriser..." Han havde hørt vitsen før, så han fortsatte uden at give sig selv bifald: "Men nu har jeg ellers fundet fidusen, her ser du en hjemløs, som har indrettet sig - vil du med hen og se hvor jeg bor?"

Lidt efter havde vi provianteret ved en kiosk og gik ned ad den skumrende boulevard. "Hvor vi skal hen? Ha, du gætter det aldrig - bare vent og se. - Om jeg har levet på gaden? - Kære velnærede ven med rene underbukser, helvede er koldt og meget kedeligt - ingen underholdning, ingen varme, intet privatliv, ingen venner - no nothing, som amerikanerne siger. Kun stilfærdig druk for at holde kulden og tømmermændene borte. Men jeg er glad for din medfølelse... egentlig har jeg nok mere brug for en afgiftning og et måltid mad... konen skred, hun tog børnene med og efter et par år kunne jeg ikke komme længere ned, og det kan hverken du eller nogen andre gøre en skid ved; det er

mit trip. Hvis jeg kan og vil, og er heldig, kommer jeg videre - eller også bliver bumsepareringen endestation.” Vi gik langs en mur og han stoppede foran en smedejernsport “ Ja, det er herinde - la´vær´ at se så forskrækket ud, vi skal jo alle sammen den vej før eller senere. Kom nu bare med”. Lågen slog i bag os. Stiens grus knasede under skoene. Ja, gu´ bor jeg herinde og de har ikke kunnet smide mig ud - ikke endnu da. Gartnerne er sådan set meget flinke, og naboerne mærker jeg jo ikke meget til, men kirkegårdens ledelse... den fatter ikke noget. Gudskelov er der stadig noget som hedder privat ejendomsret her i landet - værsgo, her er min højsal.”

Bag en thujahæk så man omridset af et campingtelt. Han åbnede teltet og jeg kantede mig ind i en duft af ølsjatter og nikotin. Scenen blev oplyst af en petroleumslampe. En drømmeseng med sovepose, en stabel bøger og en bunke tøj på et jordslået gulvtæppe - og en flok tomme flasker. Sammen med et askebæger og en spand stod de vagt omkring en klapstol. “Sæt dig ned og få en bajer, og så må du hellere gå, det er ikke noget sted man holder stort selskab - et telt på en kirkegård - hold kæft, det er egentlig vanvittigt, ikke? Nå, men det korte af det lange er, at jeg faneme var ved at fryse ihjel for fjorten dage siden. Alle herbergerne var optaget, eller de ville ikke have mig ind; i hvert fald var jeg skidefuld og faldt om i en baggård. Var det ikke for et par skraldemænd, så havde jeg ikke siddet her. Den morgen kom jeg - naturligt nok - til at tænke på, hvor jeg ville begraves. Jeg fandt ud af at jeg faktisk havde et sted at være - mine bedsteforældres gravsted - og et telt kunne jeg også skaffe - og så slog jeg mig ned her. Jeg tror såmænd farmor og farfar ville være glade for at hjælpe mig - skål for dem. Hvad kirkegårdens folk siger? Tja, jeg har skaffet sognerådet et juridisk problem: det er ganske vist sognets grund, men jeg har lejet gravstedet for tyve år, og hvad jeg bruger mit lejemål til, kommer egentlig ikke dem ved - lige nu er kirkeministeren vist ved at se på sagen. Med lidt held kan jeg bo her til foråret. Og der er et fint toilet ved udgangen. Læ og tørvejr, mere forlanger jeg sådan set ikke. Og så en tyve - tredive bajere.”

Vi drak ministerens skål og biskoppens. Da flaskerne var tomme sagde han at jeg var velkommen en anden gang. Det lød ikke særlig overbevisende. For ham var jeg ølkammerat og dermed en god undskyldning for at høre sig selv tale. En knækket tråd til det gamle liv. Det var ikke så vanskeligt at rejse sig fra det lavbenede tørrestativ, som skulle forestille en seng. Luften var kølig og klar og man kunne skimte et par stjerner gennem en hængebirks grene. Jeg ønskede ham alt det held og lykke jeg kunne fremmane, og han sagde: “Du er jo mest til den internationale litteratur, så måske kender du dette her: “De sønner, som krigen slog ned, blev bragt hid, og døtrene som blev knust af livet og de faderløse børn, der græd - alle, alle sover de, sover de, sover her i højen. ” - Ja, rigtigt, du var sgu en dygtig elev, det er prologen til Edgar Lee Masters` samling af gravskrifter. Hav det godt...”²⁸

Så gik jeg ud til de, vi kalder de levende.

²⁸ http://en.wikipedia.org/wiki/Spoon_River_Anthology